

Ekumenik en möjlighet till fred

I en orolig värld är det en styrka att kyrkorna går samman. Det Ekumeniska året 2025 är inte bara ett 100-årsfirande av Sveriges första ekumeniska möte, det är också en möjlighet att verka för fred.

Mellan de två världskrigen, 1925, bjöd ärkebiskopen Nathan Söderblom in till Stockholmsmötet, vilket skulle bli början på den moderna ekumeniska rörelsen. 2025 har Sveriges kristna råd utsett till Det ekumeniska året med temat Tid för Guds fred.

Fred lika viktig då som i dag, och att kyrkorna går samman har betydelse.

– Vi har i uppdrag från Jesus att söka enhet och motverka splittring. Sedan betonar de olika samfundet olika aspekter av teologin som vi kan lära oss och inspireras av. Tillsammans utgör vi en större enhet, säger Marie Körner, ordförande i Sveriges ekumeniska kvinnoråd (SEK).

Under det ekumeniska året uppmärksammas även att det är 1 700 år sedan det första ekumeniska kyrko-

I oroliga tider är den ekumeniska rörelsen en styrka och möjlighet att arbeta för fred.
Foto: Karin Bernspång

mötet i Nicea år 325 e.Kr ägde rum.

Den 19-23 augusti infaller den ekumeniska veckan i Stockholm med fest, gudstjänster och seminarier varav två anordnas av SEK i samverkan med bland annat KviSk. SEK är en anrik kvinnoorganisation som efter hot om nedläggning ombildades till förening 2023.

– Vi har en stolt historia, och med en egen ekumenisk plattform tror jag många kvinnor känner sig mer bekväma. Vi kan lyfta andra frågor och

ge andra perspektiv, säger Körner. Inte minst gräsrotsperspektivet är starkt bland kvinnor, men också en viktig del av kyrkan.

– Gräsrotsrörelsen är en fantastisk möjlighet att hålla direkt kontakt med dem som lever i konflikttrubbade områden. Dels för att de inte ska känna sig övergivna och dels för att de kan berätta för oss hur det verkligen är, säger Marie Körner.

Att kyrkorna, och kvinnorna inom kyrkorna, går samman utgör en kraft mot vanmakt i oroliga tider.

– När det är så här hemskt som det är nu är det lockande att ge upp, och en fara att vi drar oss tillbaka till den lilla världen. Men redan för hundra år sedan kämpade den ekumeniska rörelsen tillsammans med kvinnorådet mot krig och för fred. Jag tror att vi kan hjälpa varandra att hålla i och hålla ut, säger Marie Körner (lilla bilden).

Mer om det ekumeniska året går att läsa på svenskakyrkan.se/ekumeniska-aret-2025

Karin Bernspång

Halvdag om sexuell exploatering

SEMINARIUM Tisdag den 20 maj kan ni lägga på minnet, då ges möjligheten att ta del av ett digitalt seminarium om sexuell exploatering.

Bakom seminariet står Qjouren som är en kvinnojour i Stockholm som hjälper kvinnor att komma bort från våld och förtryck. Jouren möter allt fler kvinnor som utsatts och är utsatta för sexuell exploatering.

QJouren

En grupp som gång på gång möts av svårigheter, så därför har man bjudit in talare från samhällets olika instanser att berättar om vilket stöd som finns och inte finns för kvinnor utsatta för sexuell exploatering och prostitution. Seminariet är kostnadsfritt och öppet för alla. Den digitala livesändningen pågår mellan 9.00 och 12.00. Mer information på qjouren.se

Karin Bernspång

Vill inge hopp och stilla oron hos de anhöriga

Nästa uppslag

Vill stötta anhöriga till hemm

När barn och unga sitter hemma i stället för att gå till skolan så påverkar det även deras föräldrar och närstående.

Två diakoner i Sydöstra Jämtlands pastorat söker nu deltagare till en samtalsgrupp för anhöriga.

– Vi vill stilla oro och förmedla hopp som är ett av kyrkans viktigaste uppdrag.

Reportage

Barn och ungdomar med problematisk skolgång, som ofta benämns hemmasittare, har upprepade problem att komma till skolan under en månad eller då och då under ett år.

Företeelsen har ökat, men det är svårt att beräkna hur många unga det handlar om. Enligt forskning vid Göteborgs universitet har mellan 5 och 28 procent av elever i Sverige någon gång upprepade skolfrånvaro som räknas som problematisk.

– Det slår ofta till i högstadiet och det är ofta barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) som det stökar till sig för om de inte har fått rätt stöd, säger Christina Stjernberg, nyvigd diakon, med egna erfarenheter.

Hon är mamma till tre barn med NPF-diagnoser som på högstadiet fick svårt att komma iväg till skolan.

– Det handlar inte om inlärningssvå-

– Gruppen för anhöriga är ett sätt att synliggöra ett problem i samhället, och det är fint att vi har fått med kommunen som bidrar med kunskaper om vilket stöd samhället har att erbjuda, säger diakon Christina Stjernberg som tillsammans med Katarina Montonen planerar en anhörigrupp för närstående till barn med problematisk skolgång. Foto: Marianne Staaf-Gälldin

righeter utan om att de inte har fått de rätta förutsättningarna att utföra sitt skolarbete, säger Christina.

Skolan har ansvaret för barnen, men som enskild förälder finns inte mycket stöd.

– Man känner sig ofta ifrågasatt och hela tiden pressad att få iväg barnen till skolan trots att de mår dåligt. Många känner sig ensamma och utmattade, kanske sjukskrivna. Det påverkar ens relationer och det är svårt att fungera i arbetslivet när man ständigt ska vara stand by för barnen, säger Christina.

Idén med anhörigruppen är att föräldrar i liknande situation ska få kontakt med varandra, men gruppen är öppen även för andra närstående till barnen som också påverkas.

Katarina Montonen har som diakon ett gott samarbete med skolan i Bräcke, och nu vill de starta en grupp för anhöriga i samarbete med kommunens anhörigstödare.

Den planerade stödgruppen är i det närmaste unik.

– Vi blev överraskade när vi förstod att det inte finns på fler ställen, och

Läsvärt om prästfruns ansvarsfulla arbete

”Tidlösan” Margit, prästdotter, prästfru, mor och hennes värld (Recito förlag) handlar om Margit Berger-Blomstrand (1902-2005), av sin man kallad ”Tidlösan”.

Boktips

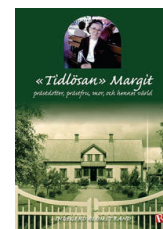
Boken är skriven av hennes dotter Ingegerd Blomstrand, och bygger främst på Ingegerds intervjuer med sin mamma och är försedd med många intressanta

privata fotografier. Boken ger en detaljerad inblick i 1900-talets prästgårdskultur, som nu tyvärr har försvunnit.

Prästgården var en kulturell medelpunkt på många orter, och prästfru Margit och hennes man Harald bidrog i högsta grad till detta under sina totalt fyrtio år i prästgårdarna i Sävsjö i Småland och Fjellie-Flädie-Bjärred i Skåne.

Att vara prästfru var på denna tid ett eget, ansvarsfullt och oavlönat yrke, fyllt av engagemang i söndagsskola,

kyrkokör, syförening, kyrkans barntimmar, kyrkkaffe, scoutkår, inneboende pastorsadjunkter och stödjande samtal och andra insatser för behövande i församlingen utöver hushållsarbete och uppfostran av egna barn, vilket tydligt framgår i denna läsvärda bok.

Karin Hedner

masittare

inte i någon av storstäderna, men intresset är stort i andra kommuner inom stiftet sedan vi gick ut och annonserade efter deltagare, säger Katarina Montonen.

Det viktigaste syftet med gruppen är att erbjuda deltagarna en trygg plats där de får verktyg att hantera situationen.

– Det ska inte handla om barnens specifika situation utan vi önskar att de ska kunna stötta varandra, att det blir en typ av självhjälpgrupp ungefär som en sorgegrupp, säger Katarina Montonen.

– Vi vill ge en möjlighet att ta kontroll över sin situation och tillsammans med andra lyfta sin oro. Jag tror många har ett behov att sätta ord på vad som kommer att hända med barnen i framtiden, säger Christina Stjernberg.

De två diakonerna önskar att gruppen ska kunna förmedla hopp, och de ser flera skäl till att kyrkan engagerar sig.

– En sån här grupp har en självvårdande funktion. Vi möter många människor i enskilda samtal som kämpar med olika problem i livet, och vi kan möta människor även i den här situationen, säger Katarina.

Hon och Christina menar att det är kyrkans ansvar att möta människor i utsatthet.

– När vi känner maktlöshet har vi i kyrkan i oss att kunna lämna över den till något större, sen får man definiera det som Gud eller som man vill, säger Christina.

De provade att starta upp en grupp i Bräcke, men fick för lite gensvar så nu planeras att starta en grupp i Brunflo i mars där intresset är större.

Karin Bernspång

krönika

Vad är meningen med föreningen?

För tio år sedan genomförde Kvinnor i Svenska kyrkan en ordentlig diskussion om föreningens framtid. Ville vi fortsätta?

Enkäter skickades till alla stiftsgrupper och när medlemmarnas svar sammanställdes framgick att KviSk fortsatt hade en viktig uppgift att arbeta efter de uppsatta mål som skrivits in i stadgarna, vilket vi enades om på ett möte i Stockholm.

Frågan om vilken väg vi ska ta framgent borde vara ett återkommande samtalsämne bland oss alla. På Våreld i Undersvik 28 – 30 mars har vi tillfälle att verkligen föra samtal om detta.

Under fredagen kommer vi att lyssna till och prata om de förslag som projektet Fred på jorden – fred med jorden lägger fram. Dagen efter, när vi haft vårt årsmöte, är det dags för programpunkten Kvisk på väg, då vi har kan dela tankar, tvivel, och idéer om meningen med föreningen.

Fredsprojektet startades efter ett beslut på årsmötet 2022. Idégivare och drivande kraft var Gunilla Bäckström, Skellefteå. Året efter drabbades hon av cancer och i början av februari tog hennes liv slut. Vi är tacksamma för allt Gunilla gav. Ett minnesord finns på kvinnorisvenskakyrkan.se.

Fred på jorden tycks allt mera avlägsen idag när världen skakas av den ena politiska chockvågen efter den andra. Fred med jorden ligger också illa till vad gäller att nå klimatmålen på utsatt tid. Så mycket viktigare att vi inte tappar modet. Låt oss be om det.

I tro och förtröstan
Bulle Davidsson, ordförande

Biskopen som vädjade till Trump besöker Sverige

SVERIGEBESÖK Biskop Mariann Edgar Buddes predikan i samband med att Donald Trump installerades som president i USA blev en världsnyhet.

Hon uppmärksammade de människor i USA som kände oro och vädjade till den nyinstallerade presidenten att ta hänsyn till de människor som fruktar för sin säkerhet, som migranter och hbtq-personer.

I höst kommer Mariann Edgar Budde till Uppsala där hon på ett präst- och dia-

Biskop Karin Johannesson och biskop Mariann Edgar Budde.

konmöte ska tala, bland annat om mod. Biskop Karin Johannesson har mött

sin amerikanska kollega och säger till Kyrkans tidning:

– Hon är mycket ekumeniskt förankrad och hon får genomslag långt utanför episkopalkyrkan.

Själv säger Mariann Edgar Budde i en intervju för DN, angående att många av Trumps väljare tillhör olika evangelikala samfund och väckelsekristna som ser honom som en Messiasfigur, utvald av Gud.

”Vad de lär ut är egentligen inte kristet.”

”Vi måste höja vår röst för fred”

KviSks projekt Fred på jorden, Fred med jorden avslutas under 2025. Här ger de sin rapport.

Fredsprojekt

Vid årsmötet 2022 beslutades om fredsprojektet, och på Värld 2025 kommer projektgruppens förslag till beslut att redovisas. Det handlar om hur arbetet inom fred och miljö ska etableras inom KviSk. På Höstglöd till hösten planeras att utvärderingen av projektet redovisas.

Både fredsarbetet och miljöarbetet är mer aktuellt än någonsin och di-

rekt avgörande för kvinnors och barns jämställda möjligheter i Sverige och i världen. Vi har ett stort ansvar att förvalta skapelsen. Vår förening behöver höja sin röst och agera tydligt tillsammans med andra för att verka för fred på jorden och fred med jorden. Vi behöver satsa med kunskap, ställningstagande och aktivism för att påverka utvecklingen mot ett fredligt, klimaträttvist samhälle.

Projektgruppen har sammanfattat projektet i ett antal konkreta förslag, som ger föreningen struktur för att etablera och driva ett hållbart arbete nu och framåt.

– Projektet har varit ett unikt tillfälle för medlemmar som engagerar sig i hållbarhetsfrågor att för KviSks

räkning gemensamt utveckla ståndpunkter angående klimat- och miljöutmaningar ur ett feministiskt freds-perspektiv, säger Eva Norström en av deltagarna.

För hennes personliga del har det blivit en inspiration som lett till att församling har tagit ett rejält omtag i klimatfrågorna och att de startat cirkelverksamhet som ger deltagarna tillfälle att diskutera kyrkan och klimatfrågorna i syfte att komma fram till praktisk handling.

– Jag är mycket tacksam för de möjligheter jag har fått. Det har också lett till att jag håller cirkeln Fred med jorden i vårt stift, med fyra deltagare förutom mig själv. Detta är i KviSk:s regi.

Elisabeth Löfgren

Fredsaktivist enade kristna kvinnor

PORTRÄTT Politikern och fredsaktivisten Elsa Cedergren (1893–1996) var dotter till prins Oscar Bernadotte och hans hustru Ebba. Hennes uppväxt präglades av den lågkyrkliga väckelsekristendomen, men tidigt tog hon avstånd från religiositet som delade in människor i troende och icke-troende.

1942 anslöt hon sig till kväkarna och 1946 gick hon ur Svenska kyrkan.

Hon var tidigt engagerad i ekumeniskt arbete och i KFUM och KFUK. Det var också deras internationella arbete som väckte hennes intresse för sociala frågor och freds- och kvinnofrågor.

Vid det ekumeniska Stockholmsmötet 1925 representerade hon KFUK och några år senare ingick hon i styrelsen för nybildade Svenska ekumeniska föreningen.

Elsa Cedergren såg betydelsen av att kristna kvinnor skulle mötas, studera samhällsfrågor och delta i samhällsdebatten. Hon var en av initiativtagarna till att Sveriges ekumeniska kvinnoråd bildades 1959, och var dess ordförande fram till 1971. (Källa Hanna Stenström/skbl)

KviSk förordar att kyrkans skogsutredning antas

Remiss Svenska kyrkans skogsutredning har varit ute på remiss och 25 februari, då remisstiden gick ut, hade mer än 1 200 yttranden kommit in.

Ett av dem kommer från styrelsen för KviSk. Vårt svar finns att läsa på hemsidan kvinnorisvenskakyrkan.se, på fliken nyheter.

Vi förordar att utredningens förslag antas i sin helhet.

Bulle Davidsson, ordförande KviSk

KviSks
fokus 2024:

Skapa
delaktighet...

Kvinnoglöd nr 1/2025 Årgång 15.

Kvinnoglöd är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan, KviSk, och ges ut 4 ggr/år, finns även på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se.

Nyhetsbrevet trycks på miljövänligt papper hos Silanders Grafiska AB i Göteborg

Manusstopp för nästa nummer: 30 maj 2025

Ansvarig utgivare: Bulle Davidsson.

Redaktör: Karin Bernspång

Redaktionsråd: Karin Hedner, Lunds stiftsgrupp, Marianne Staaf-Gälldin, Härnösands stiftsgrupp och Inger Boman Luleå stiftsgrupp och styrelsemedlem.

Redaktionens mejladress: karin.bernspang@gmail.com
Telefon 070-589 85 87

Gå med i KviSk!

För att bli medlem gå in på hemsidan kvinnorisvenskakyrkan.se/bli_medlem.

Betala in medlemsavgiften 100 kr till bankgiro 422-3699 eller Swish 123 691 8593.

Har du bytt adress eller mejladress?

Meddela både din stiftsgrupp och Solveig Blom, som har hand om medlemsregistret: solveigablom@gmail.com